

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2023 r. oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań w 2024 r.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2024 poz. 177) zgodnie, z którym Wójt Gminy zobowiązany jest do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań do dnia 31 marca każdego roku.

I. Określenie zadań własnych gminy

Wspieranie rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Katalog zadań zawarty w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pozwala na stworzenie w gminie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie.

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

II. Gminny Program Wspierania Rodziny

W 2022 roku uchwałą Rady Gminy Nr XLIV/397/22 został uchwalony Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025.

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych gmina ma obowiązek zapewnić wsparcie, polegające w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Zadania z zakresu wspierania rodziny, zostały powierzone do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Stargardzie i były wykonywane przez:

- pracowników socjalnych;
- asystenta rodziny.

W funkcjonowaniu rodzin objętych wsparciem, zaobserwować można było jedną, bądź wiele z poniższych dysfunkcji:

- niewydolność opiekuńczo – wychowawcza rodziców bądź opiekunów;
- choroby i niepełnosprawność występujące w rodzinie;
- uzależnienia i współuzależnienia w rodzinie;
- bezrobocie w rodzinie;
- niska świadomość rodziny o roli podmiotów udzielających pomocy;
- przemoc w rodzinie.

Tabela 1 przedstawia powody przyznania pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Tabela nr 1.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN OGÓŁEM			LICZBA OSÓB W RODZINACH		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
UBÓSTWO	187	158	147	412	313	261
BEZDOMNOŚĆ	17	12	17	19	15	20
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	83	77	67	368	332	284
BEZROBOCIE	92	76	70	263	263	170
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	141	144	125	242	248	213
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	193	172	152	358	297	261
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	21	17	9	78	59	26
PRZEMOC W RODZINIE	2	2	0	10	4	0
ALKOHOLIZM	7	6	9	10	6	9
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	4	5	4	12	6	5

Pracownicy socjalni

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy z rodziną koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu, a także wnioskowaniu do kierownika Ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Udzielana pomoc miała na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz wzmocnienie jej w wypełnianych przez nią funkcjach opiekuńczej, wychowawczej, ekonomicznej, socjalizacyjnej, kulturowej, ww. pomoc była realizowana w ramach prowadzonej pracy socjalnej. Pracownicy socjalni proponowali i zachęcali między innymi do kontaktu

ze specjalistami: pedagogiem i psychologiem z innych placówek wspierających funkcjonowanie rodziny. Udzielali wsparcia i poradnictwa w zakresie tworzenia warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi rodziny, edukacji poprzez wskazywanie właściwych metod wychowawczych, form i możliwości spędzania wolnego czasu, zwracano uwagę na warunki sanitarno-higieniczne, motywowali rodziców do pracy nad właściwą postawą i prawidłowym wypełnianiem swoich obowiązków, motywowali do działań prozdrowotnych.

W 2023 r. pracownicy socjalni objęli pomocą 261 rodzin (553 osoby), przeprowadzili 833 rodzinne wywiady środowiskowe. W celu realizacji zadań przeprowadzono 638 rodzinnych wywiadów środowiskowych z 311 osobami, oraz podpisano 8 kontraktów socjalnych.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych, odbywały się przy współpracy z przedstawicielami placówek oświatowych, służby zdrowia, Policji i innych instytucji działających na rzecz rodziny (Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Regionalnego Centrum Kryzysowego, kuratorów).

Asystent rodziny

Asystent rodziny to osoba, która jest nosicielem zmiany. Przez pewien czas towarzyszy i wspiera rodzinę z dziećmi, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci oraz stwarzała im optymalne warunki do prawidłowego rozwoju. Towarzyszenie to opiera się na indywidualnym podejściu do sytuacji osoby wspieranej w czasie, jakiego ona potrzebuje, aby dokonać zmian w swoim życiu, na nowo odzyskać wiarę we własne siły i włączyć się aktywnie w życie społeczne. Istotą towarzyszenia, które jest odmienne od innych metod w poradnictwie rodzinnym czy zawodowym, jest zapewnienie indywidualności przez poszukiwanie rozwiązań dostosowanych do potrzeb konkretnej osoby oraz uczestniczenie w ich wdrażaniu w środowisku życia klienta. Podstawą tej metody jest współdziałanie oparte na wymianie myśli i budowaniu wzajemnego zaufania. Asystent rodziny nie wyręcza osób, czy poszczególnych członków rodziny, jedynie aktywizuje i motywuje do działania, w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji w jakiej się znalazła. Poszukuje jej zasobów, dawno niewykorzystywanych kompetencji, modeluje lub trenuje umiejętności, których klient nie posiada, towarzyszy w ich wykonywaniu do momentu osiągnięcia biegłości.

Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwią jej wychowywanie dzieci.

Podstawowym zadaniem asystenta rodziny jest bowiem wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczej, budowaniu kompetencji rodzicielskich. Asystent rodziny udziela rodzicom indywidualnych konsultacji wychowawczych, motywuje do uczestnictwa w zajęciach grupowych dla rodziców w celu kształtowania prawidłowych wzorców rodzicielskich oraz rozwijania umiejętności

psychospołecznych. Jest blisko rodziny i jej problemów, wspierając ją w rytmie życia codziennego dzięki elastyczności swojego czasu pracy.

Kolejne zadania asystenta rodziny to przede wszystkim opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny, udzielanie pomocy w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi, wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną, dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną, sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach, współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w art. 9 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Działania asystenta rodziny skierowane do rodziców z terenu gminy Stargard to przede wszystkim pedagogizacja rodziców dotycząca prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, praca w temacie prawidłowych postaw rodzicielskich, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, uświadamianie rodziców odnośnie ich roli w stosunku do dzieci, pokazywanie korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców, dawania im przez rodziców dobrego przykładu poprzez własne zachowanie. W czasie kontaktów z rodziną, asystent rodziny modelował zachowania rodziców względem dzieci, pokazywał jak spokojnie rozmawiać z dziećmi, jak wydawać polecenia i je egzekwować, jak pomagać dzieciom w odrabianiu lekcji i co bardzo ważne zachęcał do okazywania miłości dzieciom, do przytulania, chwaleń dzieci, nagradzania itp. Asystent rodziny zdawał sobie sprawę, że samo uświadomienie rodziców, co jest przyczyną problemów i czego nie powinni, a co powinni zrobić, czyli sama porada zazwyczaj nie wystarcza. Dlatego też pokazywał rodzicom jak należy pracować, aby uzyskać efekty tej pracy. Zwłaszcza na początku współpracy potrzebne jest modelowanie, a potem nadzorowanie rodzicielskich czynności oraz ich wspólne omawianie. Pedagogizacja w pracy asystenta rodziny odnosiła się również do nauczania rodziców metod wzmacniania i kontrolowania zachowania dzieci opartych na terapii behawioralnej, treningu umiejętności

wychowawczych oraz organizacji dnia codziennego. Asystent rodziny motywował rodziców do dbałości o edukację i rozwój dziecka, zachęcał do korzystania z poradni specjalistycznych, poruszał tematy higieny, zdrowia, bezpieczeństwa, zasad prawidłowego odżywiania, planowania wydatków, wzmacniania i wspierania konsekwencji i stanowczości rodziców wobec dzieci. Podejmował działania w celu odbudowania więzi między członkami rodziny, prowadził poradnictwo i trening w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i realizacji spraw urzędowych.

Wspieranie rodziny jest to zespół zaplanowanych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie funkcji opiekuńczo - rodzicielskich. Działania te prowadzone są za zgodą rodziny lub sądowym zobowiązaniu rodziny do współpracy i aktywnym jej udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

W rodzinie, w której doszło do kryzysu i w efekcie którego nastąpiło umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej prowadzone są działania o charakterze interdyscyplinarnej pomocy i intensywnej pracy z rodziną w celu przezwyciężenia trudności i możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i jeżeli wywiad potwierdzi występowanie tychże trudności, pracownik socjalny może wnioskować do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przydzielenie asystenta rodziny.

Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin i poza nim, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego oraz osoby objętej wsparciem asystenta. Praca asystenta koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnych sytuacji życiowych rodzin, w których wychowywane są dzieci. Głównym celem asystentury jest pozostanie dzieci w rodzinie biologicznej, a co za tym idzie podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego.

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2023 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej był zatrudniony 1 asystent rodziny. Asystent rodziny objął działaniem 12 rodzin, w których było 33 dzieci. Na koniec 2023 roku z usług asystenta rodziny korzystało 6 rodzin, w tym 3 rodziny korzystające z ww. usług powyżej roku. W ciągu roku z 6 rodzinami zakończono współpracę, w tym ze względu na osiągnięcie celów z 1 rodziną, a z 2 ze względu na brak efektów, 2 rodziny zaprzestały

współpracy, a 1 zmieniła miejsce zamieszkania. Po zakończeniu współpracy z rodziną asystent rodziny prowadzi przez okres 6 miesięcy monitoring w tej rodzinie.

We wszystkich rodzinach występowały różnorodne problemy, w szczególności: nieumiejętność panowania nad emocjami, brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, bezrobocie, skłonności do picia alkoholu, konflikt pomiędzy małżonkami, przemoc w rodzinie, ubóstwo, niepełność rodziny.

W 2023 roku asystent podejmował szereg działań m.in.:

- Analizował sytuację rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyny kryzysu w rodzinie, tworzył plany pracy z rodziną. Głównym ich założeniem było podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, poprawa sytuacji materialnej i mieszkaniowej oraz poprawa wyników szkolnych dzieci.
- Motywował do systematycznego leczenia oraz zażywania leków zgodnie z zaleceniami lekarza, współpracował ze służbą zdrowia, podnosił wiedzę rodziny z zakresu profilaktyki zdrowotnej i higieny osobistej.
- Udzielał pomocy w zakresie poprawy sytuacji bytowej, a w szczególności w zdobyciu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. Wskazywał, jak sprawnie wykonywać obowiązki domowe, doradzał w jaki sposób zarządzać środkami finansowymi, informował jak działają urzędy, placówki wspierające rodziny i dzieci, wyjaśniał, w jaki sposób należy wypełnić dokumenty oraz załatwić sprawy urzędowe, wskazywał, jak ubiegać się o rozłożenie spłaty zadłużenia na raty, przedstawiał możliwości oszczędnego korzystania z mediów.
- Udzielał pomocy w formie rzeczowej, poprzez zorganizowanie i przekazanie używanej odzieży, mebli, sprzętu gospodarstwa domowego, artykułów niemowlęcych, zabawek dla dzieci, książek itp..
- Motywował do dbania o stronę estetyczną mieszkania.
- Pomagał w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, wskazywał sposoby spędzania czasu wolnego z rodziną, motywował do większego zaangażowania w opiece nad dziećmi.
- Współpracował z jednostkami organizacyjnymi i innymi podmiotami oraz osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny m.in. pracownikami socjalnymi, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Kuratorskiej Służby

Sądowej, pedagogami ze szkół, Komendą Powiatową Policji, pracownikami placówek opiekuńczo – wychowawczych.

- Motywował członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, poszukiwania pracy, wskazywał potrzebę zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy, aby mieć możliwość podjęcia stażu bądź skorzystania ze szkoleń.
- Dokonywał okresowych ocen sytuacji rodziny.
- Monitorował funkcjonowanie rodziny po zakończeniu współpracy.

Koszty wynagrodzenia osoby zatrudnionej na stanowisku asystenta rodziny w roku 2023, pokrywane były z dwóch źródeł:

- środków własnych Gminy Stargard - 72,23 %;
- w formie dotacji otrzymanej w ramach ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w roku 2023” - 27,77 %;

III. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

1. opiekuńczej – zapewniającej opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego;
2. specjalistycznej – w której organizowane są zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; indywidualny program korekcyjny, psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny;
3. pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę w formie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych.

W 2023 r. w Gminie Stargard na podstawie przepisów wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na terenie gminy funkcjonowało 11 placówek wsparcia dziennego prowadzonych na zlecenie gminy przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. 4 placówki prowadzone były w formie opiekuńczej, a 7 w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Z placówek wsparcia dziennego korzystało około 150 dzieci. Na realizację zadania gmina przeznaczyła 173 800,00 złotych.

W ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Szczecinie w okresie wakacyjnym uczniowie gminnych szkół brali udział w koloniach finansowanych ze środków Kuratorium.

Z terenu Gminy Stargard z tej formy wypoczynku skorzystało 8 dzieci. Kolonie organizowane były przez Zachodniopomorskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w miejscowości Przesieka w okresie od 04.07.2023 r. do 13.07.2023 r..

IV. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych:

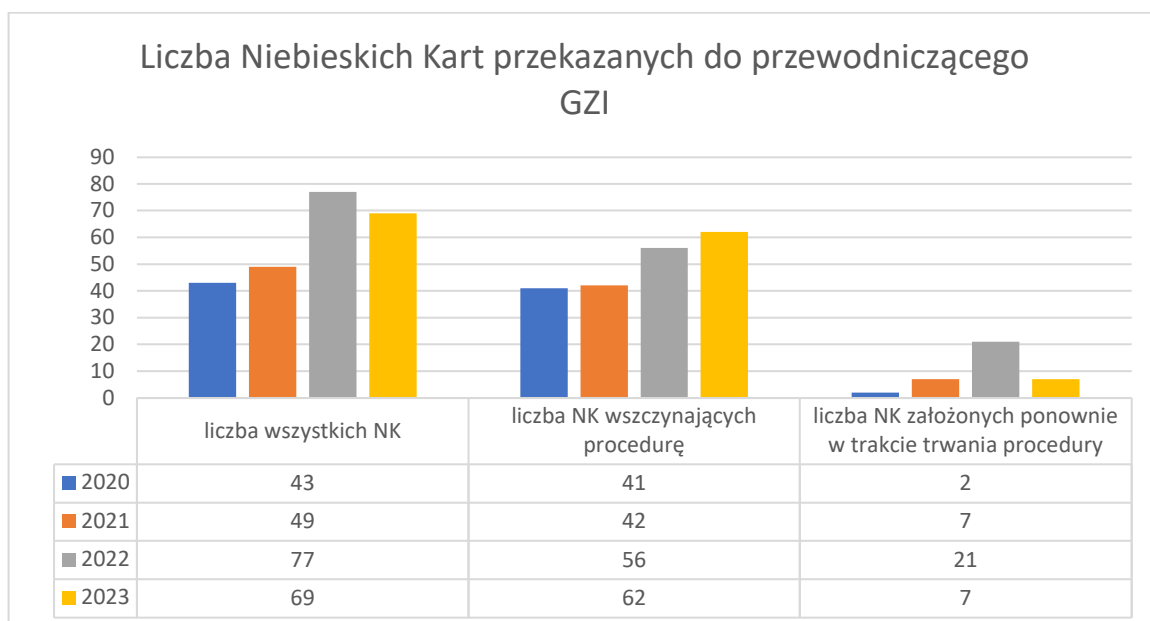
W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stargardzie działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy. Głównym zadaniem zespołu jest podjęcie czynności mających na celu poprawę sytuacji w rodzinach dotkniętych przemocą. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny z terenu Gminy. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się średnio raz na kwartał.

Do przewodniczącego ZI w 2023 r. wpłynęło 69 formularzy „Niebieska Karta”, z tego wszczynających procedurę było 62 i 7 założonych ponownie w toku trwania tej samej procedury, w tym:

- 61 formularzy założonych było przez przedstawicieli policji (w tym 7 założonych ponownie w toku trwania tej samej procedury),
- 5 przez przedstawicieli pomocy społecznej,
- 3 przez przedstawicieli oświaty.

Kontynuowanych z roku 2022 i poprzednich były 22 procedury.

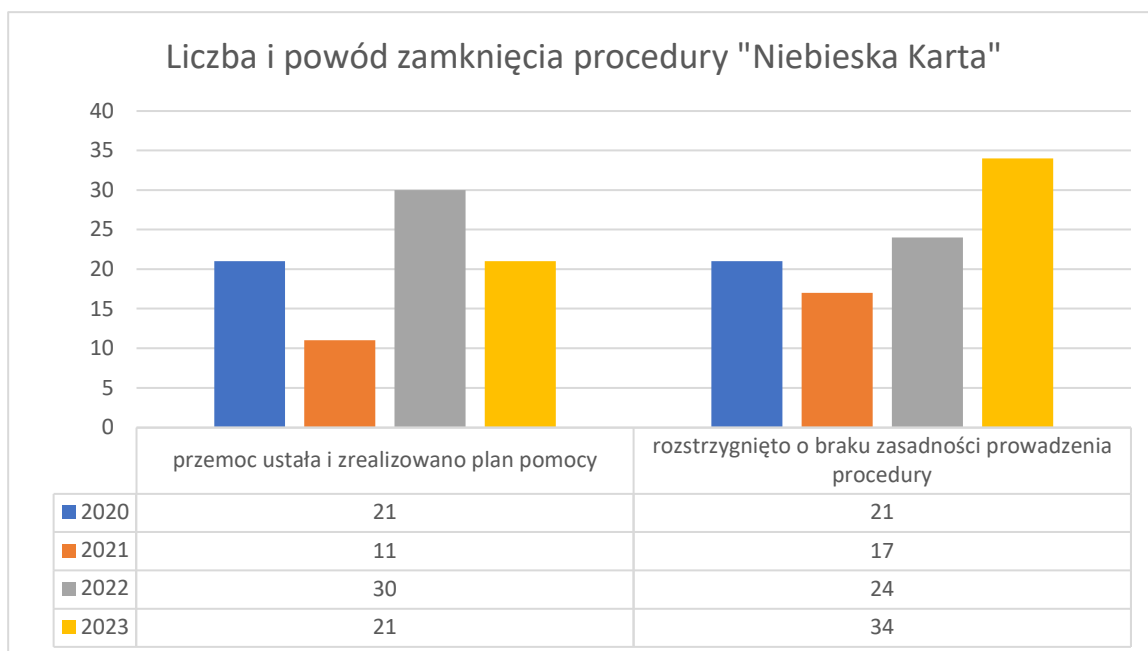
Poniższy wykres przedstawia liczbę Niebieskich Kart przekazanych do przewodniczącego w latach 2020-2023.

W 2023 roku zakończono 55 procedur „Niebieskie Karty”:

- 21 – ze względu na brak zasadności podejmowania działań,
- 34 - na skutek ustania przemocy w rodzinie i zrealizowania planu pomocy,
- 4 karty przekazano do innych Zespołów Interdyscyplinarnych.

Wykres przedstawia liczbę i powód zamknięcia procedur „Niebieska Karta”.

Na koniec 2023 roku w trakcie realizacji procedury „Niebieskie Karty” było 29 spraw.

Działania ZI skierowane są zarówno do ofiar przemocy w rodzinie jak i sprawców. Zarówno osoby doznające przemocy, jak i osoby stosujące przemoc mogą otrzymać wsparcie w Stowarzyszeniu „ALA”, z którym zostało podpisane stosowne porozumienie. W 2023 roku mieszkańcy Gminy Stargard korzystali z usług Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego prowadzonego przez Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „ALA” w Stargardzie. Stowarzyszenie zapewnia swobodny i anonimowy dostęp do udziału w pracach grup samopomocowych dla osób z Gminy Stargard. Są to grupy dla osób uzależnionych, współuzależnionych, anonimowych narkomanów, osób w kryzysie i doznających przemocy.

Wszystkie rodziny, wobec których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty” są systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie. Odwiedziny w środowiskach mają na celu sprawdzenie bezpieczeństwa osób pokrzywdzonych oraz monitorowanie ustalonych form pomocy. Monitoring miał na celu sprawdzanie bezpieczeństwa osób pokrzywdzonych oraz monitorowanie ustalonych form pomocy. Na bieżąco analizowane

były wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składane do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy. W 2023 r. ZI złożył do GKRPA 22 takie wnioski.

W szkołach realizowano zajęcia lekcyjne z uczniami w poszczególnych klasach, podczas których poruszono różne aspekty związane z przemocą fizyczną oraz psychiczną. W ramach programu profilaktycznego pedagogzy szkolni przeprowadzili zajęcia na temat: hejtu, tolerancji, przemocy rówieśniczej oraz domowej, a także przedstawione zostały uczniom instytucje pomocowe.

W szkołach odbyły się pogadanki z sędzią Sądu Rejonowego na temat: „Konsekwencji stosowania przemocy”. Pani kurator wyjaśniła młodzieży, czym jest cyberprzemoc oraz przedstawiła formy cyberprzemocy, którymi są m.in. wyzywanie, straszenie, poniżanie innych osób w Internecie lub przy użyciu telefonu, robieniu komuś zdjęć, rejestrowanie filmów bez zgody drugiej osoby, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które obrażają lub ośmieszają innych. Poinformowała również młodzież o konsekwencjach prawnych przestępstw popełnianych w sieci.

Szkoły z terenu gminy uczestniczyły w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, która miała na celu wsparcie dzieci i młodzieży w budowaniu umiejętności i rozwijaniu kompetencji radzenia sobie w sytuacjach trudnych, które powodują ryzyko pojawienia się zachowań agresywnych i autodestrukcyjnych np. sięgania po alkohol, dopalacze, papierosy. Działania prowadzone w kampanii wspierały młode pokolenie w ponownym odnajdywaniu się w realnym świecie i w powrocie do równowagi. W ramach kampanii zostały przeprowadzone zajęcia na temat: „Wygrywam zdrowie”, „Inwestuje w zdrowie bez używek”, „Bilet na zdrową podróż”, „Świat jest w ruchu i ja z nim też”.

W młodszych klasach oraz oddziałach przedszkolnych objaśniano dzieciom, korzystając z prostych form przekazu, jak właściwie reagować wówczas kiedy jesteśmy ofiarami przemocy lub jej świadkami.

Podjęmowano działania profilaktyczne w szkołach w celu tworzenia bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły, budowania pozytywnych relacji społecznych oraz zapobiegania zachowaniom przemocowym dzieci w środowisku szkolnym, rodzinnym i lokalnym oraz przemocowym rodziców i osób trzecich wobec dzieci. Organizowano różnego rodzaju wycieczki, festyny, których celem było wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu, promujących zachowania nieagresywne. W ramach pedagogizacji rodziców, odbywały się spotkania indywidualne oraz w szerszym gronie, prowadzone przez szkolnych specjalistów.

Podczas spotkań z rodzicami (zebrań), wychowawcy odbywali pogadanki, których celem było dostarczenie rodzicom informacji na temat przemocy, jak reagować na zjawiska przemocy i zaniedbania, jak uwrażliwiać dzieci i młodzież na przejawy agresji i przemocy domu i najbliższym otoczeniu, promowano wartości rodzinne poprzez wskazywanie potrzeby spędzania czasu całą rodziną. Rodzice mieli możliwość przeprowadzenia rozmów ze szkolnymi specjalistami. Rozdawano ulotki na temat przemocy, jej skutków i sposobów przeciwdziałania oraz szukania pomocy.

Uczniowie mieli także stałe wsparcie pedagoga i psychologa szkolnego.

V. Finansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej lub innej placówce

Zgodnie z art. 191 ust.8 i 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej, gmina właściwa ze względu zamieszkania dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

Do wydatków na opiekę i wychowanie dziecka zalicza się:

- 1) świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka;
- 2) dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka;
- 3) dofinansowanie do wypoczynku dziecka;
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;
- 5) świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki;
- 6) środki finansowe na pokrycie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka w rodzinnym domu dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka;
- 7) środki finansowe na pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie;

- 8) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, rodzina zastępcza niezawodowa lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka, oraz środki finansowe związane ze zmianą tego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego;
- 9) świadczenie związane z remontem lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa lub jest prowadzony rodzinny dom dziecka;
- 10) wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka i osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka lub zajmujących się opieką i wychowaniem w rodzinnym domu dziecka;
- 11) świadczenia dla rodziny pomocowej.

W 2023 roku Gmina Stargard poniosła wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na łączną kwotę 126 825 zł, z tego:

- opłata za dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 22 508 zł,
- opłata za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych – 104 317 zł.

W roku 2023 r. Gmina Stargard dofinansowała koszt pobytu 24 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej. 2 dorosłym wychowankom dofinansowano pomoc na kontynuowanie nauki.

Zestawienie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz koszt ich utrzymania w latach 2020-2023 przedstawia poniższa tabela 2.

Tabela nr 2.

rok	Opłata za dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	Liczba dzieci	Opłata za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	Liczba dzieci
2020	53828	3	72679	18
2021	55660	4	57890	13
2022	14198	3	51286	14
2023	22508	2	104317	24

VI. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3

Ośrodek realizował powyższe zadanie, sporządzając sprawozdania z zakresu wspierania rodziny (półroczne i roczne) i przesyłając je właściwemu wojewodzie, z wykorzystaniem Centralnej Aplikacji Statystycznej.

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie sporządził i przekazał dwa sprawozdania rzeczowo-finansowe za okres 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. oraz za 1 stycznia do 30 czerwca 2022 r. do Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie. Oprócz tego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej przekazywano jednorazowe sprawozdania szczegółowe z realizacji przedmiotowych zadań.

VII. Potrzeby związane z realizacją zadań wykonywanych z zakresu wspierania rodziny w roku 2023

1. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.
2. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
3. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny. Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny. Zabezpieczenie środków finansowych z tytułu zatrudnienia 1 asystenta rodziny.
4. Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny i innych pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
5. Zapewnienie środków na funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych działających na terenie gminy na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Sporządził:

Zatwierdził: